

dosar nr. 2ra-1827/2019

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător: (P. Harmaniuc)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău judecători: (M. Guzun, Gr. Dașchevici, V. Buhnaci)

Î N C H E I E R E

09 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Eugeniu Colisnicenco,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Eugeniu Colisnicenco împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale ce-1 vizează pe cet. Mocanu Serghei, învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, în care reclamantul are calitate de victimă, cu compensarea prejudiciului moral estimat la suma de 45000 lei,

împotriva deciziei din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Eugeniu Colisnicenco și s-a menținut hotărârea din 25 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La data de 06 decembrie 2018, Eugeniu Colisnicenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale ce-1 vizează pe cet. Mocanu Serghei, învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, în care reclamantul are calitate de victimă, cu compensarea prejudiciului moral estimat la suma de 45000 lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul Eugeniu Colisnicenco, a invocat că la data de 10 august 2012 în privința lui Serghei Mocanu a fost întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție seria MAI număr 02020852, în temeiul art. 78 alin. (2) din Codul contravențional.

Reclamantul Eugeniu Colisnicenco a relatat că în vederea examinării contestației lui Serghei Mocanu, dosarul a fost înregistrat în instanță la data de 21 august 2012, care trebuia să fie examinată conform art. 454 din Codul contravențional în termen de 30 zile, nici peste 6 ani și 4 luni contestația nu a fost

examinată.

Reclamantul Eugeniu Colisnicenco și-a întemeiat acțiunea în baza prevederilor art. art. 11, 14, 1398, 1416, 1422 și art. 1423 din Codul civil, Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și în conformitate cu art. 5, 7, 90, 94 și 96 din Codul de procedură civilă.

Reclamantul Eugeniu Colisnicenco a solicitat admiterea acțiunii, constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale ce-1 vizează pe cet. Mocanu Serghei, învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, în care reclamantul are calitate de victimă, cu compensarea prejudiciului moral estimat la suma de 45000 lei.

Prin hotărârea din 25 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Eugeniu Colisnicenco împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale ce-1 vizează pe cet. Mocanu Serghei, învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, în care reclamantul are calitate de victimă, cu compensarea prejudiciului moral estimat la suma de 45000 lei.

Prin decizia din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Eugeniu Colisnicenco și s-a menținut hotărârea din 25 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Eugeniu Colisnicenco împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale ce-1 vizează pe cet. Mocanu Serghei, învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, în care reclamantul are calitate de victimă, cu compensarea prejudiciului moral estimat la suma de 45000 lei.

În susținerea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că la data de 10 august 2012 în privința lui Serghei Mocanu, a fost întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție seria MAI, număr 02020852, în temeiul art. 78 alin. (2) din Codul contravențional, care îl vizează pe Eugeniu Colisnicenco în calitate de victimă. La data de 21 august 2012, în adresa Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău a fost înregistrată contestația lui Serghei Mocanu împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție, întocmit în temeiul art. 78 alin. (2) din Codul contravențional.

Instanța de apel a reținut că în cazul procedurilor penale dreptul de a fi judecat într-un termen rezonabil poate fi invocat doar de o persoană căreia i s-a înaintat o acuzație, iar perioada care trebuie luată în considerație pentru a verifica respectarea dreptului la judecarea cauzei penale în termen rezonabil începe din ziua când o persoană este acuzată (Hotărârea CEDO din 27 iunie 1968 în cauza Nemeister contra Austriei), sau ziua începând cu care bănuielile al căror obiect este cel interesat, au avut repercursiuni importante asupra situației sale (Hotărârea CEDO din 02 decembrie 1986 în cauza Savoldi contra Italiei). În caz contrar nu ar fi posibil de statuat asupra temeiniciei acuzației, acest termen fiind inclus în sensul Convenției. O excepție constituie situația când victima unei infracțiuni pretinde

durată nerezonabilă a procedurii penale în legătură cu imposibilitatea soluționării aspectului civil, examinarea excesiv de lungă a acțiunii sale civile în cadrul procedurii penale, situație în care poate fi apreciată și durata procedurilor penale, dar începând cu momentul înaintării acțiunii civile.

Instanța de apel consideră că este corectă concluzia instanței de judecată privind respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată, ținând cont de faptul că, Colesnicenco Eugeniu nu a demonstrat că a înregistrat o acțiune civilă în cadrul dosarului contravențional care se pretinde că se examinează cu încălcarea termenului rezonabil, or, Eugeniu Colisnicenco nu a depus acțiune civilă în cadrul procesului care se pretinde că se examinează cu încălcarea termenului rezonabil. Astfel, la înaintarea acțiunii civile în cadrul dosarului contravențional acestuia îi i se acordă dreptul de a pretinde constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale și de a solicita compensarea prejudiciului moral, doar din data în care se demonstrează prin probe existența pe rolul autorității competente.

Instanța de apel a mai reținut că motivele de casare invocate în cererea de apel nu și-au găsit confirmare în cadrul examinării apelului, iar instanța de fond a asigurat disponibilitatea, contradictorialitatea și egalitatea în drepturi a apelantului-reclamant, ce constă în posibilitatea de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de drepturile procedurale, de asemenea și de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, prin urmare fiind respectate prevederile art. 26 și art. 27 Codul de procedură civilă. Ca consecință, de către instanța de fond a fost respectat dreptul apelantului-reclamant la un proces echitabil garantat de art. 6 Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și a Libertăților Fundamentale, or, unul din principiile procesului echitabil este contradictorialitatea între părțile care sunt parte a procesului. Iar, pentru a răspunde exigențelor articolului enunțat procedura în fața instanțelor de judecată trebuie să aibă un caracter contradictoriu, un concept similar celui al egalității armelor.

Instanța de apel consideră că apelantul nu a prezentat careva probe, documente relevante ce ar servi temei de casare a hotărârii instanței de fond, cererea de apel urmînd a fi respinsă ca neîntemeiată, cu menținerea soluției date de prima instanță.

La 30 iulie 2019 Eugeniu Colisnicenco a declarat recurs împotriva deciziei din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de Eugeniu Colisnicenco.

În motivarea cererii de recurs recurentul Eugeniu Colisnicenco a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, le consideră vădit ilegale și neîntemeiate, deoarece instanța de apel la pronunțarea deciziei a aplicat eronat normele de drept material, instanța a apreciat arbitrar poziția participanților la proces și a probelor anexate la dosar.

Recurentul Eugeniu Colisnicenco a relatat că Codul Contravențional prevede clar o norma eshaustivă, care prevede că dosarele contravenționale indisputabil se vor judeca în termen de 30 zile de prima instanță, însă în realitate, acest dosar se judeca peste 7 ani, dacă se i-a în calcul începutul termenului de la data de

18 august 2012 până în prezent.

Recurentul Eugeniu Colisnicenco a declarat că existența practici de întindere excesive a duratei de examinare referitor la sintagma “termen rezonabil” este o circumstanță agravantă referitor la respectarea Articolul 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale.

De asemenea, recurentul a menționat că CEDO amintește, în explicațiile sale referitor la aplicarea art. 6 paragraf 1 din Convenție, faptul că instanțele superioare naționale, care dau apreciere hotărârilor instanțelor inferioare, sunt obligate să lămurească discernat și să se expună clar cu trimitere la legislația națională, ce nu vede în decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2019.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 10 iulie 2019, prin scrisoarea de expediere nr. 7173 (f.d. 144), fiind recepționată de Eugeniu Colisnicenco la 12 iulie 2019, fapt indicat expres în cererea de recurs (f.d. 149).

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de Eugeniu Colisnicenco la data de 30 iulie 2019, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 13 august 2019 în adresa intimatului Ministerului Justiției al Republicii Moldova, a fost expediată copia recursului declarat de Eugeniu Colisnicenco, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimatul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, nu și-a vaforificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului declarat de Eugeniu Colisnicenco, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Eugeniu Colisnicenco, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură

civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Eugeniu Colisnicenco, se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială, sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursul declarat de Eugeniu Colisnicenco, nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Eugeniu Colisnicenco.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Eugeniu Colisnicenco, împotriva deciziei din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Eugeniu Colisnicenco împotriva

Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale ce-l vizează pe cet. Mocanu Serghei, învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, în care reclamantul are calitate de victimă, cu compensarea prejudiciului moral estimat la suma de 45000 lei.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan